

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ มีวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในฝัน จำนวน 6 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2553 จำนวนประชากรทั้งสิ้น 241 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียนในพื้นที่	จำนวนครู
1	โรงเรียนวัดด่านสำโรง	54
2	โรงเรียนวัดใหญ่	21
3	โรงเรียนวัดสวนส้ม	41
4	โรงเรียนบดินเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)	57
5	โรงเรียนวัดบางพลีใหญ่ใน	35
6	โรงเรียนอนุบาลชุมชนบางบ่อ	33
รวม		241

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 (20 สิงหาคม 2553)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 (20 สิงหาคม 2553)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เนื้อหาของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นแบบให้เลือกตอบ (check list) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและครูอาจารย์ในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในพื้นที่ โดยผู้วิจัยสร้างเครื่องมือมาจากคู่มือแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ มีลักษณะเป็นคำถามชนิดชนิดจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) มีจำนวน 40 ข้อ ดังนี้

1. ด้านกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ จำนวน 10 ข้อ
2. ด้านนิเทศติดตาม จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านส่งเสริมสนับสนุน จำนวน 10 ข้อ
4. ด้านประเมินและรายงาน จำนวน 10 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) ได้กำหนดค่าคะแนน คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ระดับ 1 หมายถึง ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 5 หมายถึง ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในฝัน (โรงเรียนดีใกล้บ้าน)

การสร้างเครื่องมือ

เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำราทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี แล้วนำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นที่ 2 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาที่ใช้ตลอดจนสอดคล้องกับเนื้อหา โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence)

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 30 คน ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 5 วัน

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

ขั้นที่ 5 นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนในฝัน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรในสังกัด

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาด้วยตนเอง โดยการแจกแบบสอบถามจำนวน 241 ฉบับ

3. แจงระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลและผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามได้ 241 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาเพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ ประชากรคือครูผู้สอน 241 คน จำนวน 6 โรงเรียนในฝัน เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจัดกระทำกับข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา

2. จัดระบบข้อมูล ตรวจสอบรวบรวมคะแนนแบบสอบถามที่สมบูรณ์

3. ลงรหัสข้อมูล นำไปคำนวณค่าสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป (Statistical Package for the Social Sciences) โดยการหาค่าความถี่ (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

4. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ใช้จำนวนประชากร ดังนั้นการทดสอบสมมุติฐานจึงได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของประชากร แล้วเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานการณ์ภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ค่าร้อยละ (P) ใช้สูตร (นิภา เมธธาวิชัย, 2543, หน้า 128)

$$P = \frac{f \times 100}{N}$$

P คือ ร้อยละ

f คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

N คือ จำนวนประชากร

2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์โรงเรียนในฝัน (โรงเรียนดีใกล้บ้าน) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับ

ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับ

น้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย (μ) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540, หน้า 53)

$$\mu = \frac{\sum x}{N}$$

μ แทน ค่าเฉลี่ยประชากร

$\sum x$ แทน ผลรวมของค่าระดับคะแนน

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดของประชากร

3. การวิเคราะห์แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

$$\sigma = \sqrt{\left[\frac{\sum X^2}{N} - \frac{(\sum X)^2}{N} \right]}$$

σ คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของเพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน ใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประชากร เพราะใช้ประชากรในการวิจัย